

Notat til Folketingets Europaudvalg og Miljø- og Fødevarerudvalget

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid i Cr(IV)baseret forkromning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af stof-fet chromtrioxid til chrom(VI)baseret forkromning i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslaget giver de syv finske virksomheder tilladelse til efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, fortsat at anvende stoffet i en periode på 7 år fra "solnedgangsdatoen" d. 21. september 2017.

Forslaget er sat til mulig afstemning på REACH-komiteens møde den 10. maj 2017.

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Sagen forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om anvendelser af chromtrioxid hos 7 mindre forkromningsvirksomheder. Det er ikke demonstreret, at de foreslåede risikohåndteringsforanstaltninger er tilstrækkelige til at sikre arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet. Den beregnede maksimale koncentration af chrom (VI), som er den toksiske komponent i chromtrioxid, i luften i arbejdsmiljøet er lidt lavere end den gældende danske grænseværdi for arbejdsmiljøet, men RAC har fremhævet at der er usikkerheder i forhold til vurderingen af den maksimale eksponering af arbejdstagerne. Regeringen finder samtidig, at risici for den generelle befolkning gennem udsættelse via miljøet overstiger acceptabelt niveau. Derfor bør der arbejdes for, at virksomhederne skal udvikle og gennemføre tilstrækkelige foranstaltninger til forbedret beskyttelse af arbejdstagere og den generelle befolkning så hurtigt som muligt, ligesom der lægges afgørende vægt på at fristen for fornyet vurdering sættes ned til 2 år. Regeringen vil således ikke stemme for forslaget med den nuværende formulering.

Baggrund

Kommissionen har den 12. april 2017 fremsendt forslag til gennemførelsesretsakt til mulig afstemning på REACH-komiteens møde den 10. maj 2017. Kommissionen vil herefter i henhold til REACH træffe en forvaltningsafgørelse vedrørende ansøgningen fra de syv virksomheder Oy Kromatek Ab, Cr-Te Plating Oy, Kova-Kromi Oy, Pirkan Kovakromaus Oy, Saizeri Plating Oy, Turun Kovakromi Oy and Veljekset Wallenius Oy om godkendelse til fortsat at anvende chromtrioxid i EU.

Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8. Afstemning skal herefter ske i henhold til artikel 133, stk. 3, i REACH-forordningen, som henviser til forskriftproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forskriftproceduren er nu erstattet af undersøgelsesproceduren i henhold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, jf. dennes artikel 13, stk. 1, litra c).

Ved kvalificeret flertal i komitéen vedtager Kommissionen forslaget. Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten anses for at bestemme, at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité inden for 1 måned eller at forelægge et revideret forslag for komitéen inden for 2 måneder. Det samme gælder, hvor der er kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af kvalificeret flertal for, samt hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter allerede ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten. Her starter en del virksomheder arbejdet med at skifte til bedre alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV opregner de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (dvs. den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og komme med en vurdering af, om der findes egnede alternativer (substitutionsmuligheder).

Forslaget til gennemførelsesretsakten vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra 7 finske virksomheder om fortsat anvendelse af op til 25 ton chromtrioxid svarende til ca. 13 ton chrom (VI) om året.

1. Til anvendelse som chrom (VI)-baseret forkromning

Oy Kromatek Ab, Cr-Te Plating Oy, Kova-Kromi Oy, Pirkan Kovakromaus Oy, Saizeri Plating Oy, Turun Kovakromi Oy og Veljekset Wallenius Oy fremsendte den 1. oktober 2015 en fælles ansøgning om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 16. september 2016 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, ikke er tilstrækkelige til at begrænse risici for arbejdstagere på virksomheder eller den generelle befolkning i omkringliggende bebyggelser. Der er dog store variationer i implementeringen af risikohåndteringsforanstaltninger mellem de forskellige virksomheder, der er omfattet af ansøgningen, og nogle anvendelser med høj potentiel eksponering er ikke dækket af måleprogrammer, og vurderingen er derfor foretaget udelukkende baseret på modellering og et begrænset antal målinger. Udvalget foreslog derfor, at ansøgerne skulle udarbejde og implementere en strategi for forbedring af produktionsprocesser og organiseringen af arbejdet samt overvågningstiltag, der forventes at kunne forbedre situationen.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren inden solnedgangsdatoen, men anbefaler en review periode på 7 år baseret på ansøgers relativt vage beskrivelse af de fremtidige substitutionsindsatser. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet.

På grundlag af analysen af alternativer mv., som ansøgeren har udarbejdet, anbefaler Kommissionen, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering på 7 år fra solnedgangsdatoen frem til den 21. september 2024 for de beskrevne anvendelser under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet. Derudover er det en forudsætning for godkendelsen, at ansøgeren i samarbejde med kvalificerede eksperter inden for 6 måneder fremlægger en strategi for at reducere eksponeringen. Strategien skal implementeres på alle lokaliteter og skal bl.a. sikre tiltrækkeligt effektive risikohåndteringsforanstaltninger, opdatering af arbejdets organisering og procedurer, inkl. vedligeholdelsesaktiviteter, for at forkorte arbejdstiden i områder med eksponering til stoffet samt et måleprogram for eksponeringen i arbejdsmiljøet på alle lokaliteter.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Da formålet med forslaget til gennemførelsesretsakten er at udmønte EU forvaltningsbeføjelser i allerede gældende fællesskabsregulering, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til godkendelsen er ikke relevant i forhold til dansk lovgivning, da den kun vedrører anvendelse uden for Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU væsentligt, da der er tale om en anvendelse hos 7 mindre finske virksomheder.

Høring

Forslaget har været i høring i EU-miljøspecialudvalget den 26. - 28. april 2017, og der er ikke modtaget høringssvar.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemslande, som vil stemme for forslaget. Det er dog muligt, at nogle lande vil stemme for kortere review periode

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socio-økonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

I det konkrete tilfælde drejer det sig om 7 små finske virksomheder med 2- 10 medarbejdere, som anvender stoffet til forkromning via electroplating teknik i en samlet årlig mængde på op til 25 tons, hvor det er dokumenteret, at der ikke findes alternativer for ansøgerne, som er økonomiske gennemførlige inden solnedgangsdatoen. På baggrund af ansøgningen har Kemikalieagenturets risikovurderingskomité, RAC, konkluderet, at de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger ikke er tilstrækkelige til begrænsning af risici for arbejdstagere og den generelle befolkning, og RAC har derfor anbefalet, at virksomhederne skal udvikle og implementere en strategi, der kan forbedre situationen. Kemikalieagenturets socio-økonomiske komité, SEAC, har konkluderet, at de socio-økonomiske fordele opvejer risici for arbejdstagere og den generelle befolkning. SEAC har på baggrund af ansøgerens oplysninger om analyser og forskning vedrørende alternativer foreslået, at godkendelsen gives for en periode på 7 år, hvilket Kommissionen har fulgt. Herudover fremgår i Kommissionens forslag til beslutning om godkendelse vilkår om, at ansøgeren inden 6 måneder skal udvikle en strategi for at reducere arbejdstagernes udsættelse for chromtrioxid. Strategien skal implementeres på alle lokaliteter..

Regeringen kan tilslutte sig forslaget til gennemførelsesretsakt, idet der tages udgangspunkt i, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Den beregnede maksimale koncentration af chrom (VI), som er den toksiske komponent i chromtrioxid, i luften i arbejdsmiljøet (4,3 µg/m³) er lidt lavere end den gældende danske grænseværdi for arbejdsmiljøet på 5 µg/m³, men RAC har fremhævet at der er usikkerheder

i forhold til vurderingen af den maksimale eksponering af arbejdstagerne. Regeringen finder samtidig, at risici for den generelle befolkning gennem udsættelse via miljøet overstiger et acceptabelt niveau. Derfor bør der arbejdes for, at virksomhederne skal udvikle og gennemføre tilstrækkelige foranstaltninger til forbedret beskyttelse af arbejdstagere og den generelle befolkning så hurtigt som muligt. Der lægges desuden afgørende vægt på, at fristen for fornyet vurdering sættes ned til 2 år, hvorefter ansøgeren 18 måneder før fristens udløb kan søge om en fornyet godkendelse ved fremsendelse af en revideringsrapport.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.